

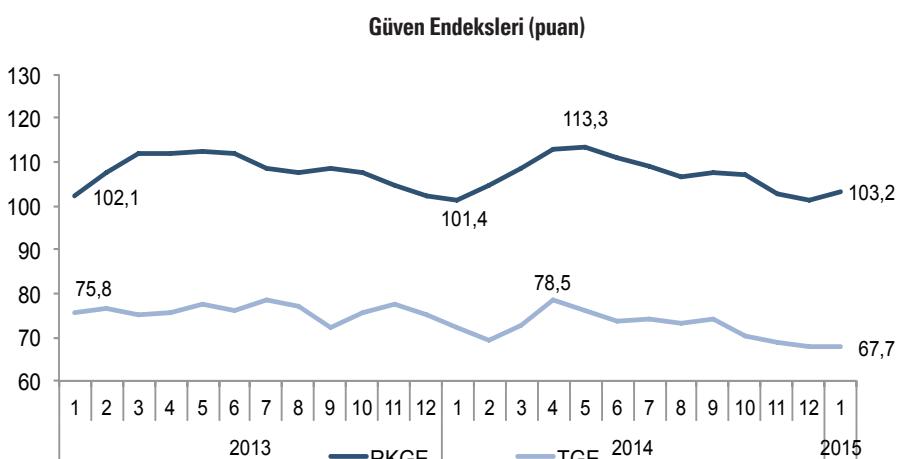
TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

ŞUBAT
2015

BÜYÜMENİN ÖNCÜ GöSTERGELERİ: GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE), Ocak ayında bir önceki aya göre 2 puan artışla 103,2 puan seviyesine yükseldi. RKGE'de görülen yukarı yönlü harekette, gelecek 3 aya dair ihracat, üretim ve istihdam beklentilerdeki iyileşmeler etkili olurken, genel gidişat ve yatırımlara ilişkin beklentiler de pozitif katkıda bulundu. Öte yandan Tüketicisi Güven Endeksi (TGE) yeni yılın ilk ayında, bir ön-

ceki aya göre %0,1 gerileyerek 67,7 puan oldu. Endeksin Ocak ayındaki gelişiminde, gelecek 12 aylık döneme dair tasarruf etme ihtimalindeki ve işsiz sayısı beklentilerindeki, sırasıyla %2,9 ve %0,7 oranlarında artılar göze çarparken, genel ekonomik durum ve hanenin maddi durum beklentisinde ise sırasıyla %0,3 ve %1,1 oranlarında düşüşler gözlandı.

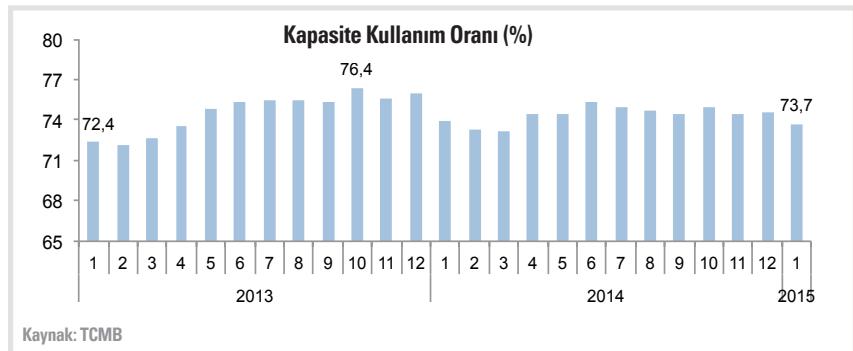

Kaynak: TCMB & TÜİK

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretim Endeksi Aralık ayında zirve seviyeye ulaşarak 130,5 puan oldu. Bu doğrultuda endeks 2014'ün son çeyreğinde %2,5 artış kaydetti. Öte yandan, 2015 yılına ait ilk sanayi verisi de açıklandı. Buna göre, İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) Ocak ayında %73,7 olarak gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış oran ise, 0,2 puan artışla %74,6 oldu. KKO, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 0,2 puan düşüş kaydetti. Oranın yıllık değişim performansında, ara mallar ve yatırım malları gruplarının olumsuz katkı verdiği gözlenirken, tüketim mallarının nötr, gıda ve içeceklerin ise yukarı yönlü etkileri görüldü.

Sanayi Üretim Endeksi Zirve Yaptı

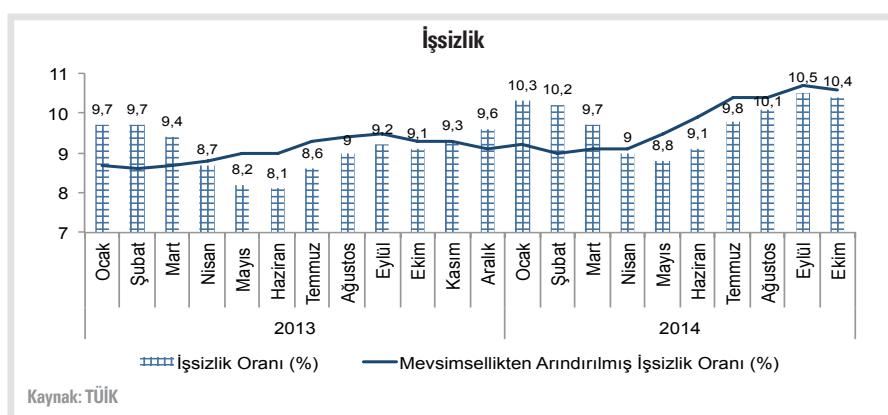

Ocak Ayında Sanayide Mevsimsel Etkiler Gözlandı

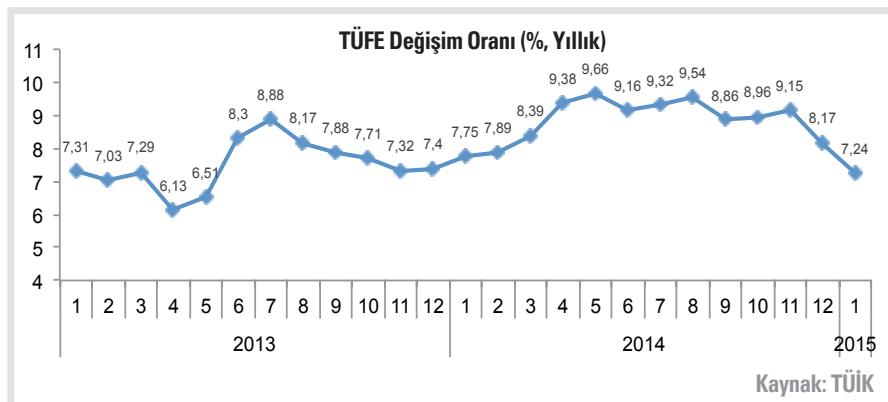
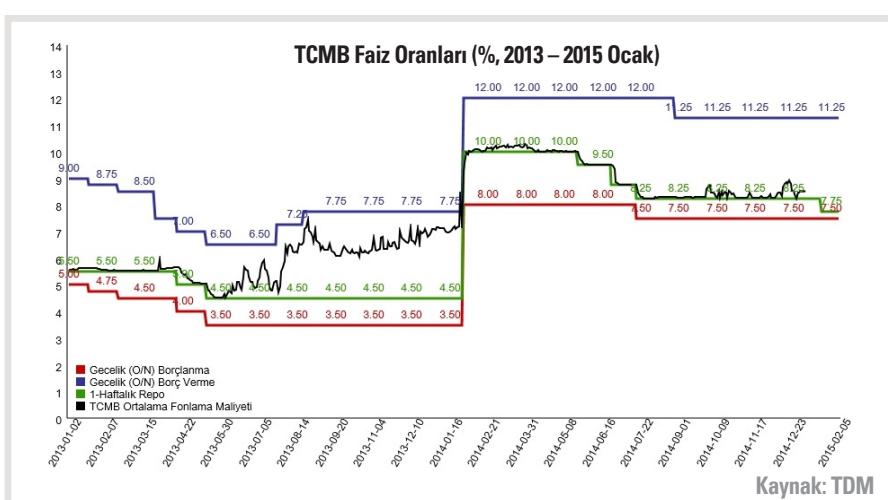

İŞGÜCÜ PİYASALARI

Eylül ayında %10,5 olarak gerçekleşen işsizlik oranı, Ekim'de %10,4 seviyesine geriledi. Oran önceki yılın aynı dönemine göre 1,3 puan artarken, erkeklerde %9,1, kadınlarda ise %13,3 olarak kaydedildi. İşsizlik oranının Eylül ayına kıyasla gerilemesindeki unsur ise, istihdamın azalırken, bir yandan işgücüne katılımın da düşmesi oldu. Bu gelişmelerde, mevsimsel etkilerin de rolü görüldü. Öte yandan veriler, Ekim döneminde istihdam oranının %45,7'ye gerilerken, işgücüne katılım oranının ise %51 seviyesinde gerçekleştiğini gösterdi. İşgücüne katılım, erkeklerde %71,5, kadınlarda ise %30,9 oranında gerçekleşti. Ekim ayında ayrıca, genç işsizlik oranının %19,7, tarım dışı işsizlik oranının ise, %12,5 düzeyinde kaydedildiği gözlandı.

PARA POLİTİKASI ve ENFLASYON

Para Politikası Kurulu (PPK), 20 Ocak 2015 tarihli toplantılarında, makroihiyati önlemlerinin ve para politikasındaki sıkı duruşun etkisiyle kredi büyümeye hızlarının makul düzeylerde seyrettiğini ve çekirdek enflasyon eğiliminde olumlu gelişmelerin gözlenliğini belirtti. Kurul ayrıca, başta petrol olmak üzere düşen emtia fiyatlarının enflasyondaki düşüş sürecini desteklediğinin altın çizerek, bir haftalık repo faizinden öncülü bir indirim yapılmasına karar verdi. Bu bağlamda, 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25'ten %7,75'e indiren PPK, diğer faiz oranlarında ise değişikliğe gitmedi. Bununla birlikte Kurul, enflasyondaki düşüşün kalıcı olması için para politikasında temkinli bir yaklaşım gerektiğini de vurgulayarak, enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar getiri eğrisini yataya yakın tutmak suretiyle para politikasındaki sıkı duruşun sürdürileceğini bildirdi. Enflasyon ise, yeni yılın ilk ayında aşağı yönlü hareketini sürdürdü. Bu dönemde bir önceki yılın aynı ayına göre %7,24 artan Tüketiciler Fiyatları Endeksi'nde (TÜFE), önceki aylarda olduğu gibi yine gıda fiyatlarındaki artışın ağırlıklı etkisi görüldü. Yıllık bazda sırasıyla %10,97 ve %13,06 oranlarında yükselen gıda ve alkolsüz içecekler ile lokanta ve oteller fiyatları, söz konusu enflasyon oranının yaklaşık yarısını oluşturdu. Bununla birlikte, %7,50 oranında artan konut fiyatları da, yıllık enflasyon yukarı yönlü etkileyen önemli bir kalemler oldu. Öte yandan 2014 Aralık ayına göre %1,1 oranında artan TÜFE'nin aylık yükselişinde gıda fiyatları etkili olurken, ulaştırma ile giyim ve ayakkabı gruplarının aşağı yönlü katkıda bulunduğu dikkat çekti.

Merkez Bankası
Faizde Ölçülü
İndirime Gitti

Enflasyon
İniş Trendini
Sürdürüyor

İHRACATTAKİ GELİŞMELER

TİM verilerine göre, Ocak ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %9,8 oranında düşerek 10,8 milyar dolar oldu. Ocak ayında en çok ihracat yapan sektör 1,7 milyar dolarla otomotiv olurken, bunu

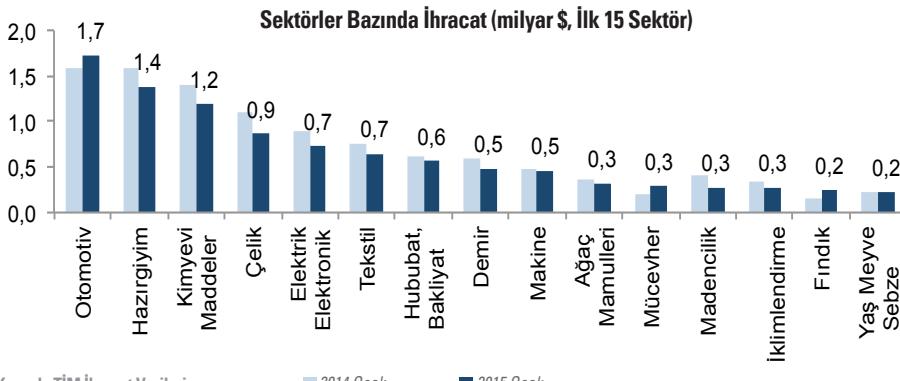
sırasıyla 1,4 ve 1,2 milyar dolarlık ihracatla, hazır giyim ve konfeksiyon ile kimyevi maddeler ve mamuller sektörleri takip etti. Bu dönemde otomotiv ihracatı %9,1 oranında yıllık artış kaydedenken, hazır giyim ve kimya sektörleri

ise sırasıyla %12,3 ve %14,2 oranlarında daralma sergiledi.

Öte yandan, Ocak ayı ihracat sıralamasında 4. sırada yer alan çelik sektörü %21,7 oranında düşüş yaşarken, 5. ve 6. sıralardaki sahip olan elektronik ve tekstil sek-

törlerinde de, sırasıyla %18,6 ve %15,3'lük gerileme gerçekleşti. Bu dönemde sektörler genellinde en güçlü performans, yıllık %61,5 artış ile findik ve mamulleri sektöründe, en keskin düşüş ise, ihracatı %31 oranında gerileyen zeytin ve zeytinyağı sektöründe görüldü.

Bu doğrultuda, Ocak ayında yıllık ihracat gelişim hızına en olumlu katkıyı 1,2 yüzde puanla otomotiv sektörü yaptı. Artıa, mücevher ve findik sektörleri de, her biri 0,8 puan olmak üzere destek verdi. İlgili dönemde toplam ihracat gelişim oranını aşağı yönlü etkileyen sektörlerin başında ise, çelik geldi. Sektör, yılın ilk ayındaki %21,7 oranındaki ihracat düşüşüyle, Türkiye'nin toplam ihracat hızını 2 puan olumsuz etkiledi. Ocak ayında ihracatın aşağı yönlü hareket etmesinde, eksik işgünyü kaynaklı takvim etkilerinin yanı sıra, parite-deki düşüş de etkili oldu.

Kaynak: TİM İhracat Verileri

Takvim ve Parite Etkisi İhracat Hızını Aşağı Çekti

İhracata En Büyük Katkı Otomotiv Sektorü'nden Geldi

TİM verilerine göre, Ocak ayında en çok ihracat yapılan ilk 5 ülke, Almanya, Irak, İngiltere, İtalya ve ABD oldu. Bu dönemde Almanya'ya yapılan mal ihracatı, bir önceki yılın aynı ayına

göre %12,5 oranında gerilerken, Irak pazarındaki düşüş ise %16,5 oranında devam etti. 3. ve 4. sıralarda yer alan İngiltere ve İtalya'ya ihracatta da, Ocak ayında sırasıyla %1,3 ve %2,9'luk daralmalar

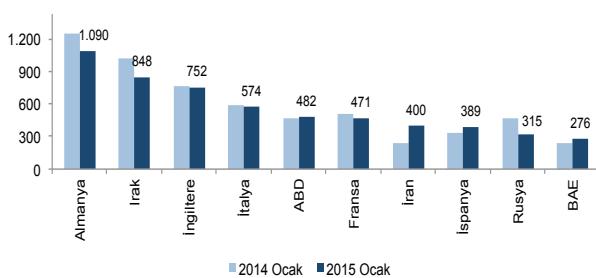
görüldü. 2014 yılında büyümeye trendiyle dikkat çeken ABD pazarında ise, bu dönemde yıllık %3,4 oranında ihracat artışı gerçekleşti. Öte yandan, 2015 yılının ilk ayında %63,8 oranında bir ihracat artışı gerçekleştiren İran, son dönemde göze çarpan büyümeye eğilimini sürdürdü.

Ülke grupları bağlamında ise, 2015 Ocak ayında AB ülkeleri, geçen yılın aynı dönemine göre 1,2 puanlık artıla Türkiye'nin ihracatında %46,5'lük bir paya sahip oldu. Bu dönemde ülke grupları arasında 2. sırada gelen Ortadoğu da, payını 1,1 puan artıracak %20,9'a yükseltti. Buna karşılık, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Afrika ülkelerinin pastadaki payları sırasıyla 1,9 ve 0,6 puan daralma kaydetti. Kuzey

Amerika ve diğer Avrupa ülkelerine yapılan ihracatın payı bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla 0,7 ve 0,3 puanlık artış kaydedenken, diğer Amerika ve diğer Asya pazarlarında dilim dalmaları yaşandı.

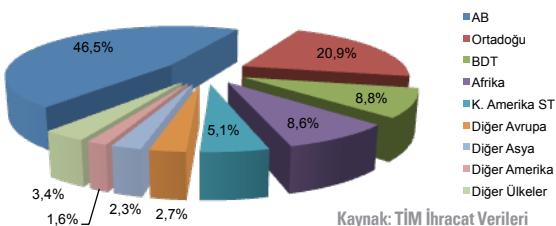
En çok ihracat yapan iller arasında ise, Ocak ayında ilk sırayı yine İstanbul alırken, Kocaeli yeniden 2. лиğe yükseldi. İstanbul ve Kocaeli bu dönemde sırasıyla 4,83 ve 0,91 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirirken, Bursa ise 0,9 milyar dolarla 3. sırada yer aldı. Sıralamada 4.liği 0,64 milyar dolarla İzmir, 5.liği ise 0,52 milyar dolarla Ankara aldı. Öte yandan, Ocak ayında önce gelen ilk 10 ihracatçı il arasında en iyi performansı, %8,2 oranındaki ihracat artışıyla Kocaeli gösterdi.

Ülkeler Bazında İhracat (milyon \$, İlk 10)

Kaynak: TİM İhracat Verileri

Ülke Gruplarının İhracattaki Payı (%, Ocak 2015)

Kaynak: TİM İhracat Verileri

2015'in İlk Ayında İhracat Şampiyonu Yine Almanya

AB Pazarının Payı %46,5 Düzeyine Yükseldi

İran Pazarına İhracat Artışı Devam Ediyor

DİŞ TİCARET DENGESİ

TÜİK verilerine göre, 2014 Aralık ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre %1,2 oranında artarak 13,3 milyar dolar oldu. Bu dönemde en yüksek değerde ihracat gerçekleştiren fasıl, %2,8 yıllık artış kaydeden motorlu kara taşıtları olurken, %0,7 ihracat daralması yaşayan makineler ise 2. sırada yer aldı. Aralık ayı ihracat sıralamasında 3. olan elektronik fasılnda, %1,1 oranında büyümeye gözlendi.

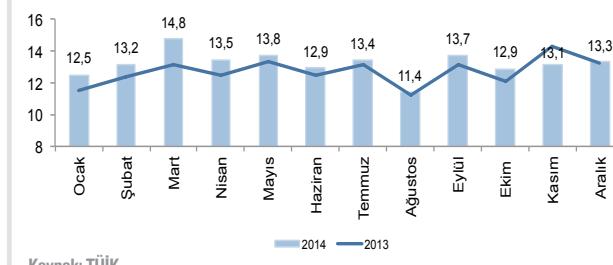
Ithalat ise Aralık ayında yıllık bazda %5,6 oranında bir düşüş sergileyerek, 21,8 milyar dolar oldu. Bu dönemde en yüksek değerde ithalat yapan fasillar, sırasıyla mineral yakıtlar ve yağlılar, makineler ve motorlu kara taşıtları oldu. İthalat, söz konusu fasilların ilk ikisinde sırasıyla yıllık %15,2 ve %8,4 azalırken, motorlu kara taşıtlarında ise %9 oranında arttı.

Bu veriler doğrultusunda, dış ticaret açığı Aralık ayında yıllık %14,6 oranında bir düşüşle 8,5 milyar dolar oldu. Söz konusu

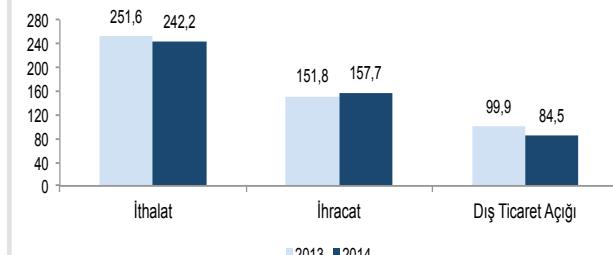
dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı da, önceki yılın aynı dönemine göre 4,1 puan artarak %61 seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan, 2014 yılı genelinde ihracatın %3,9 artarken, ithalatın %3,7 azalması sonucu, dış ticaret açığı yıllık bazda %15,4 gerileyerek 84,5 milyar dolar oldu. Ocak-Aralık döneminde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise, 2013 yılında %60,3 seviyesinden %65,1'e yükseldi. 2014 yılında ihracat gelişimine en büyük puan katkıyı 0,7 puanla kıymetli motorlu kara taşıtları yaparken, ulusal ihracat hızını en olumsuz etkileyen fasillar ise, demir-çelik ile mineral yakıtlar ve yağlar oldu. Bu dönemde ithalatın gelişim hızına en büyük katkı, hava taşıtları fasılından gelirken, aşağı yönlü destek veren grupların başında kıymetli metaller ve taşlar yer aldı.

Dış Ticaret Açığı
2014 Yılında
%15,4 Geriledi

İhracat (Milyar \$)

Dış Ticaret (Milyar \$)

İhracat Hızına En Büyük
Katkıyı Motorlu Kara
Taştları Verdi

2014'te
İthalat
%3,7 Düşü

ÖDEMELER DENGESİ

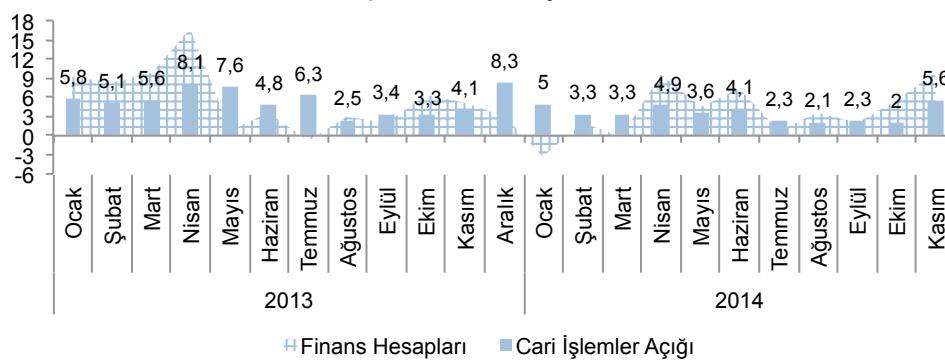
Cari işlemler açığı Kasım ayında 5,6 milyar dolar olarak gerçekleşti. Kasım ayı cari işlemler hesabı, mal ve birincil yatırım kaynakları dengelerindeki sırasıyla 6,6 ve 0,6 milyar dolarlık açıklarla aşağı yönlü hareket ederken,

hizmetler dengesindeki 1,5 milyar dolarlık fazladan olumlu etkilendi. Ocak-Kasım döneminde ise cari açık, bir önceki yılın aynı dönemine göre %31,7 gerileme kaydederek 38,7 milyar dolar oldu. Altın hariç cari açık da, bu dönemde %23,5 oranın-

da bir daralma sergiledi. Kasım ayı itibarıyle yıllıklandırılmış cari açık ise 47,1 milyar dolar olarak kaydedildi. Cari açığın finansmanını ise, Kasım ayında olumlu bir görünüm verdi. Bu dönemde 9,9 milyar seviyesinde kaydedilen

finans hesaplarına, özellikle diğer yatırımlar kalemindeki yükümlülüklerin katkı verdiği gözlendi. Kasım ayında net hata ve noksan kalemi -3,5 milyar dolar olarak gerçekleşken, TCMB rezervlerine ise 0,8 milyar dolar giriş kaydedildi.

Cari Açık ve Finans Hesapları (Milyar \$)

Cari Açık 2014'ün
İlk 11 Ayında
%31,7 Geriledi

Finans Hesapları
Kasım Ayında 9,9
Milyar Oldu

AVRUPA EKONOMİSİ

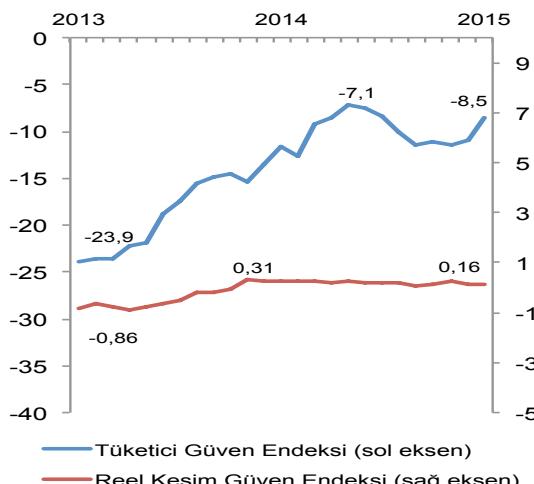
Ekim ayında temposunu artırarak %0,8 oranında yıllık büyümeye kaydeden Euro Bölgesi sanayi üretimi, Kasım'da enerji üretimindeki düşüşten olumsuz etkilenerek %0,4 daraldı. Sanayi üretiminin

de içinde olduğu öncü göstergeler çerçevesinde, yılın son çeyreğinde zayıf bir performans sergilediği anlaşılan bölge ekonomisi, işsizlik oranında ise hafif çapta bir iyileşme gösterdi. Haziran ayı ve sonrasında

%11,5 seviyesinde gerçekleşen işsizlik oranı, yılın son ayında %11,4'e geriledi. Bununla beraber, açıklanan son çeyrek verileri, 2014'te Avrupa'nın en istikrarlı büyümeye tren-di çiçen iki ülkesine dair görünümü

güçlendirdi. İngiltere ve İspanya, yılın 4. çeyreğinde sırasıyla %2,7 ve %2 oranlarında büyümeye kaydederek tempolarını artırdı.

Yılın son aylarında gözlenen tüketici bekłtilerindeki iyileşme ise, 2015 yi-

Euro Bölgesi Güven Endeksleri (puan)

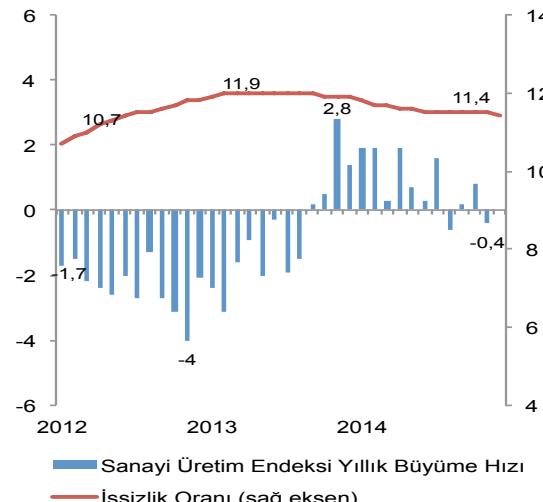
Kaynak: TradingEconomics

lına da eğilimini koruyarak girdi. Tüketici Güven Endeksi, 2015 yılının ilk ayında ise -8,5 olurken, 2014'ü 0,15 puanla kapatınan Reel Kesim Güven

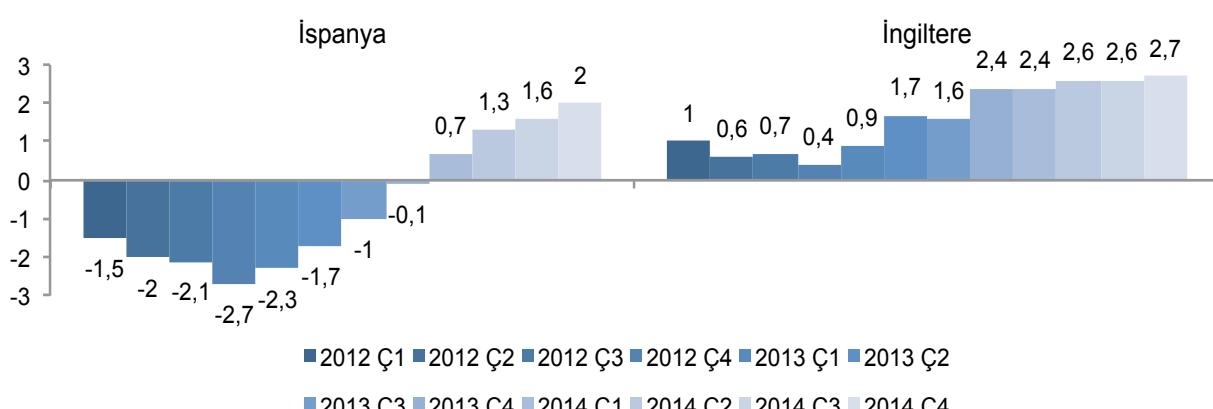
Endeksi ise, Ocak ayında 0,16 puana yükseldi. Öte yandan, Aralık ayında %-0,2 olan Euro Bölgesi enflasyonu, ilk tahminlere göre 2015'in ilk ayında

%-0,6 düzeyine gerileyerek son 5 yılın en düşük seviyesini kaydetti. Enflasyon oranının negatif gerçekleşmesinde, düşen enerji fiyatlarının güçlü

etkisi görüldü. Bu bağlamda, Avrupa Merkez Bankası'nın yeni parasal genişleme kararının, deflasyon riskini azaltmadada etkili olması bekleniyor.

Euro Bölgesi Sanayi ve İşsizlik (%)

Kaynak: TradingEconomics

GSYH Büyüme Hızı (% Yıllık)

Kaynak: TradingEconomics

**Euro Bölgesi
Yeni Yıla Güven
Artışıyla Girdi**

**Enflasyon
%-0,6 Düzeyine
Geriledi**

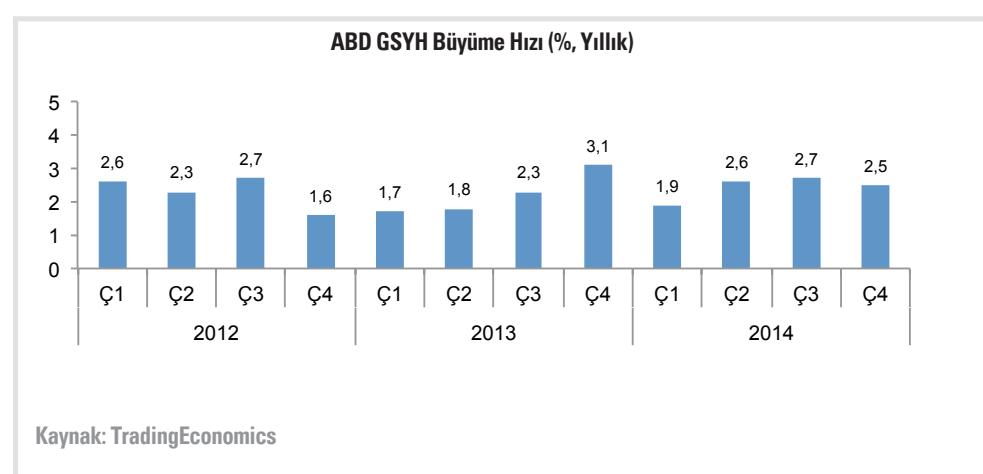

**Avrupa Merkez
Bankası'ndan Yeni
Hamle Geldi**

ABD EKONOMİSİ

2014 yılının 3. çeyreğinde yıllık bazda %2,7 oranında büyüyen ABD ekonomisi, son çeyrekte bir miktar hız kaybederek %2,5 GSYH artışı gerçekleştirdi. Ekonominin büyümeye, özel tüketim ve yatırımlar ile ihracattan destek gelirken, önceki çeyreğe göre kaydedilen yavaşlamada, federal hükümet harcamalarındaki düşüş, ithalattaki artış ve ihracattaki hız kaybı etkili oldu. Bununla beraber, tüketici güveninde 2014 yılında gözlenen yükseliş, 2015 Ocak ayında da hızla devam etti. Tüketici Güven Endeksi bu doğrultuda 98,1 puan seviyesine çıktıarken, reel kesim güveni ise düşüşüne devam ederek 53,5 puanla son 1 yılın en düşük düzeyini gördü. Öte yandan, 2014 yılını %5,6 seviyesinde

Kaynak: TradingEconomics

tamamlayan işsizlik oranı, 2015 Ocak ayında yeniden %5,7'ye yükseldi. Enerji fiyat-

larının da etkisiyle Aralık ayında %0,8'e gerileyen enflasyon ise, 2009 Ekim ayından bu

yana en düşük seviyeyi göstererek FED'in hedefe ulaşmasını zorlaştırıyor.

ABD Ekonomisi Son Çeyrekte %2,5 Büyüdü

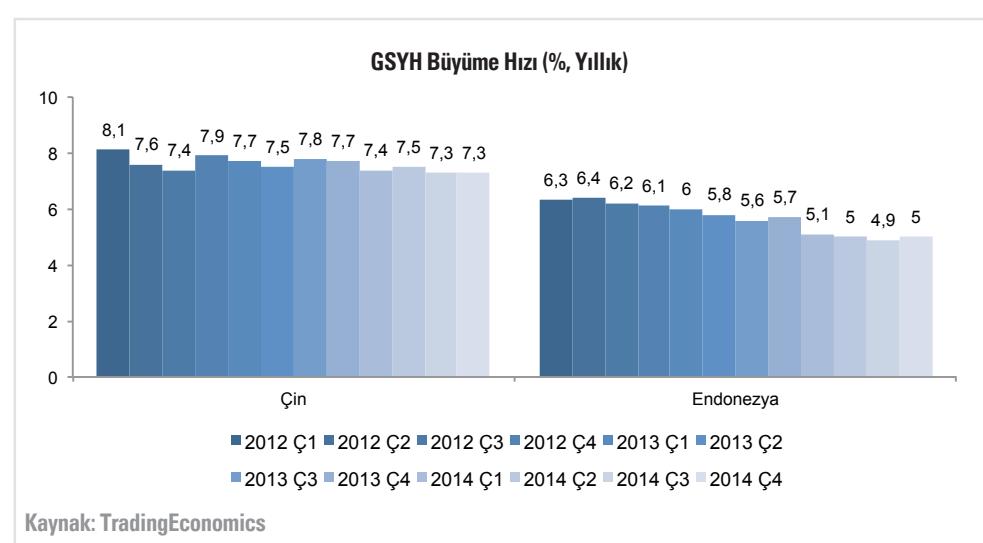
Tüketici Güveni Hızla Artıyor

Enflasyon Hedeften Uzaklaşıyor

Gelişmekte

olan ekonomilere dair 2014 4. çeyrek büyümeye verilecek açıklanmaya başlandı. Bu bağlamda, yılın 3. çeyreğinde yıllık büyümeye hızı %7,3'e gerileyen Çin ekonomisi, aynı tempoyu 4. çeyrekte de tekrarladı. Böylelikle 2014 yılı genelinde %7,4 GSYH artışı kaydeden Çin, hükümetin %7,5'lük hedefinin bir miktar altında performans sergileyerek son 24 yılın en zayıf büyümeye imza attı. Büyümenin %51'lik kısmının tüketimden geldiği ve 2013 yılına göre etkisini artırdığı da gözlendi. Öte yandan Çin Merkez Bankası, büyümeme tempo kaybını önlemek amacıyla, Şubat ayı başında yürürlüğe girmek üzere, ticari bankalara uyguladığı zorunlu karşılık oranını 50 baz puan indirerek %19,5 düzeyine çekme kararı aldı. Güneydoğu Asya'nın en büyük ekonomisi Endonezya

Kaynak: TradingEconomics

ise, yılın son çeyreğinde %5 oranında bir yıllık GSYH büyümesi sergiledi. Bu dönemde, gücünü özel tüketim ve yatırım harcamalarından almayı sürdürün ekonomiyi, kamu harcamaları da desteklerken, ithalattaki artış ve ihracattaki düşüş ise aşağı yönlü etkiledi. Bu doğrultuda

Endonezya'nın 4. çeyrek büyümeye hızı bekletilerin hafif üzerinde gelmekle birlikte, 2014 yılı genelinde son 5 yılın en düşük performansı kaydedildi. 2014larındaki hız kaybına, ihracattaki gerileme ile özel tüketim ve yatırım harcamalarındaki yavaşlama sebep oldu.

Çin'de Büyüme Son 24 Yılın En Düşük Seviyesinde

Endonezya 2014'te Hız Kesti